

LIETUVOS RESPUBLIKOS SVEIKATOS APSAUGOS MINISTRO
Į S A K Y M A S

**DĖL LIETUVOS HIGIENOS NORMOS HN 42:2009 „GYVENAMŪJŲ IR
VISUOMENINIŲ PASTATŲ PATALPŲ MIKROKLIMATAS“ PATVIRTINIMO**

2009 m. gruodžio 29 d. Nr. V-1081

Vilnius

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos visuomenės sveikatos priežiūros įstatymo (Žin., 2002, Nr. [56-2225](#); 2007, Nr. [64-2455](#)) 16 straipsnio 1 dalimi ir siekdamas užtikrinti sveiką gyvenamųjų ir visuomeninių pastatų patalpų mikroklimatą:

1. T v i r t i n u Lietuvos higienos normą HN 42:2009 „Gyvenamųjų ir visuomeninių pastatų patalpų mikroklimatas“ (pridedama).

2. P r i p a ž į s t u netekusiu galios Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2004 m. birželio 29 d. įsakymą Nr. V-479 „Dėl Lietuvos higienos normos HN 42:2004 „Gyvenamųjų ir viešojo naudojimo pastatų mikroklimatas“ patvirtinimo“ (Žin., 2004, Nr. [105-3911](#)).

3. P a v e d u viceministrui pagal administravimo sritį kontroliuoti šio įsakymo vykdymą.

SVEIKATOS APSAUGOS MINISTRAS

ALGIS ČAPLIKAS

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos sveikatos
apsaugos ministro
2009 m. gruodžio 29 d. įsakymu Nr. V-1081

LIETUVOS HIGIENOS NORMA HN 42:2009 „GYVENAMŪJŲ IR VISUOMENINIŲ PASTATŲ PATALPŲ MIKROKLIMATAS“

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Ši higienos norma nustato mikroklimato parametrus gyvenamųjų ir visuomeninių pastatų patalpose bei bendruosius mikroklimato parametrų matavimo ir kontrolės reikalavimus.

2. Ši higienos norma taikoma naudojant pastatus ir privaloma asmenims, projektuojantiems, statantiems, rekonstruojantiems, kapitališkai remontuojantiems pastatus, kuriuose įrengiamos gyvenamosios ir visuomeninės paskirties patalpos, taip pat šilumos tiekėjams, pastatų šildymo sistemų prižiūrėtojams (eksploatuotojams) ir kontroliuojančioms institucijoms.

3. Ši higienos norma nustato reikalavimus visuomeninėms patalpoms, kurios skirtos lankytojams, išskyrus tas lankytojams skirtas visuomenines patalpas, kuriuose dėl naudojamų technologinių reikalavimų ir specifinės veiklos nėra galimybės užtikrinti šioje higienos normoje nustatytų mikroklimato parametrų.

4. Ši higienos norma nenustato darbo aplinkos mikroklimato parametrų, jų verčių ir bendrųjų matavimo reikalavimų.

5. Kitose higienos normose, patvirtintose Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro įsakymais, gali būti nustatytos specialiosios tam tikrų patalpų mikroklimato parametrų ribinės vertės, tokiais atvejais būtina vadovautis jomis.

II. SĄVOKOS IR APIBRĖŽIMAI

Šioje higienos normoje vartojamos sąvokos ir jų apibrėžimai:

gyvenamųjų ir visuomeninių pastatų patalpų mikroklimatas – patalpų oro temperatūros, temperatūrų skirtumo, santykinės oro drėgmės, oro judėjimo greičio derinys;

mikroklimato parametrų ribinės vertės – optimalios mikroklimato parametrų vertės, kurioms esant aplinkoje, nėra neigiamo poveikio sveikatai;

žemiausia ir aukščiausia leistinoji temperatūra – atitinkamai apatinė ir viršutinė normuojamo temperatūrų intervalo riba;

šaltasis metų laikotarpis – metų laikotarpis, kuriuo lauko oro vidutinė paros temperatūra yra ne aukštesnė kaip plius 10 °C. Ji nustatoma pagal trijų parų iš eilės lauko oro vidutinę paros temperatūrą;

šiltasis metų laikotarpis – metų laikotarpis, kuriuo lauko oro vidutinė paros temperatūra yra aukštesnė negu plius 10 °C. Ji nustatoma pagal trijų parų iš eilės lauko oro vidutinę paros temperatūrą;

kambariai – patalpos, apribotos perdangomis ir sienomis, tenkinančios gyvenamosioms patalpoms nustatytus higienos reikalavimus; kambariams priskiriami miegamieji, valgomieji, svetainės, gyvenamieji kambariai, virtuvės ir kitos gyventi tinkančios šiltos patalpos;

daugiabutis namas – trijų ir daugiau butų gyvenamasis namas;

bendrojo naudojimo patalpos – pastato patalpos, skirtos naudoti visiems ar keliems pastato savininkams arba naudotojams; bendrojo naudojimo patalpoms priskiriami koridoriai, rūšiai, laiptinės, sandėliai ir kitos patalpos pastatuose;

buto pagalbinės patalpos – visos buto patalpos, išskyrus kambarius;

gyvenamosios patalpos – bute įrengti kambariai, taip pat atskiri kambariai, įrengti

gyvenamuosiuose ir negyvenamuosiuose pastatuose (namuose);

lankytojams skirtos visuomeninės patalpos – pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. balandžio 15 d. nutarimu Nr. 534 patvirtintus Lietuvos Respublikos nekilnojamojo turto kadastro nuostatus (Žin., 2002, Nr. [41-1539](#)) viešbučių, administracinės, prekybos, paslaugų, maitinimo, transporto, kultūros, mokslo, gydymo, poilsio, sporto ar religinės paskirties patalpos, skirtos lankytojams, išskyrus tas patalpas, kuriose dėl naudojamų technologijų reikalavimų ir specifinės veiklos nėra galimybės užtikrinti normuojamų mikroklimato parametrų.

III. MIKROKLIMATO PARAMETRŲ RIBINĖS VERTĖS

6. Gyvenamųjų patalpų ir lankytojams skirtų visuomeninių patalpų mikroklimato parametrai yra šie: oro temperatūra, temperatūrų skirtumas, santykinė oro drėgmė ir oro judėjimo greitis.

7. Gyvenamųjų patalpų ir lankytojams skirtų visuomeninių patalpų mikroklimato parametrų ribinės vertės pateikiamos šios higienos normos 1 lentelėje.

8. Buto pagalbinių ir gyvenamųjų pastatų bendrojo naudojimo patalpų temperatūrų ribinės vertės šaltuoju metų laikotarpiu pateikiamos šios higienos normos 2 lentelėje.

1. Lentelė. Gyvenamųjų patalpų ir lankytojams skirtų visuomeninių patalpų mikroklimato parametrų ribinės vertės

Eil. Nr.	Mikroklimato parametrai	Ribinės vertės	
		Šaltuoju metų laikotarpiu	Šiltuoju metų laikotarpiu
1.	Oro temperatūra, °C	18–22	18–28
2.	Temperatūrų skirtumas 0,1 m ir 1,1 m aukštyje nuo grindų, ne daugiau kaip °C	3	3
3.	Santykinė oro drėgmė, %	35–60	35–65
4.	Oro judėjimo greitis, m/s	0,05–0,15	0,15–0,25

2. Lentelė. Buto pagalbinių ir gyvenamųjų pastatų bendrojo naudojimo patalpų temperatūrų ribinės vertės šaltuoju metų laikotarpiu

Eil. Nr.	Patalpos	Temperatūrų ribinės vertės, °C
1.	Buto pagalbinės	
1.1.	Koridoriai ir sandėliukai	18–21
1.2.	Drabužinės	18–20
1.3.	Vonios ir tualetai	20–23
2.	Gyvenamųjų pastatų bendrojo naudojimo	
2.1.	Laiptinės, koridoriai, holai, vestibuliai	14–16
2.2.	Bendros virtuvės	18–22
2.3.	Tualetai, prausyklos, dušai, vonios kambariai	20–23
2.4.	Rūšiai ir sandėliai	4–8
2.5.	Darbo ir poilsio kambariai	18–22
2.6.	Skalbyklos	18–22
2.7.	Džiovyklos	20–23

9. 1 lentelėje gyvenamųjų patalpų ir lankytojams skirtų visuomeninių patalpų šaltuoju

metų laikotarpiu nustatytos oro temperatūros ribinės vertės netaikomos visuomeninėms pastatų patalpoms, kuriose lankytojai būna apsirengę lauko drabužiais. Šiose patalpose oro temperatūra turi būti 14–16 °C.

10. Vertinant daugiabučių gyvenamųjų namų gyvenamųjų patalpų mikroklimatą, laikoma, kad mikroklimato parametrai pastatų patalpose užtikrinti, jei jie išmatuoti patalpose, kurios nuo statinio pripažinimo tinkamu naudoti yra nepertvarkytos (neapšiltintos sienos iš vidaus, neatlikti šildymo sistemos pertvarkymo darbai ir kiti darbai, gerinantys patalpų šiluminę aplinką), ir atitinka šios higienos normos reikalavimus.

IV. BENDRIEJI MIKROKLIMATO PARAMETRŲ MATAVIMO REIKALAVIMAI

11. Oro temperatūra, santykinė oro drėgmė ir oro judėjimo greitis matuojami teisės aktų nustatyta tvarka metrologiškai patikrintais termometrais, psichrometrais, anemometrais, katatermometrais ir kitais matavimo prietaisais.

12. Oro temperatūra, oro judėjimo greitis ir santykinė oro drėgmė matuojami 0,1 m, 1,1 m aukštyje nuo grindų patalpos viduryje 0,5 m atstumu nuo sienų ir langų. Oro temperatūra, oro judėjimo greitis ir santykinė oro drėgmė visuose matavimo taškuose turi atitikti šios higienos normos lentelėse pateiktus dydžius.

13. Patalpos oro temperatūros matavimo paklaida ne daugiau kaip +/- 0,2 °C.

14. Santykinės oro drėgmės matavimo paklaida ne daugiau kaip +/- 0,5 %.

15. Oro judėjimo greičio matavimo paklaida ne daugiau kaip +/- 0,1 m/s.